

Mikotoksijenik Küfler ve Besinlerle Geçen Mantarlar

Küfler

ASPERGILLUS

- Aflatoksin
- Siklopiazonik asit
- Ochratoksin
- Sterigmatositin
- Fumitremorgen
- Territrem

Triptokuivalinler

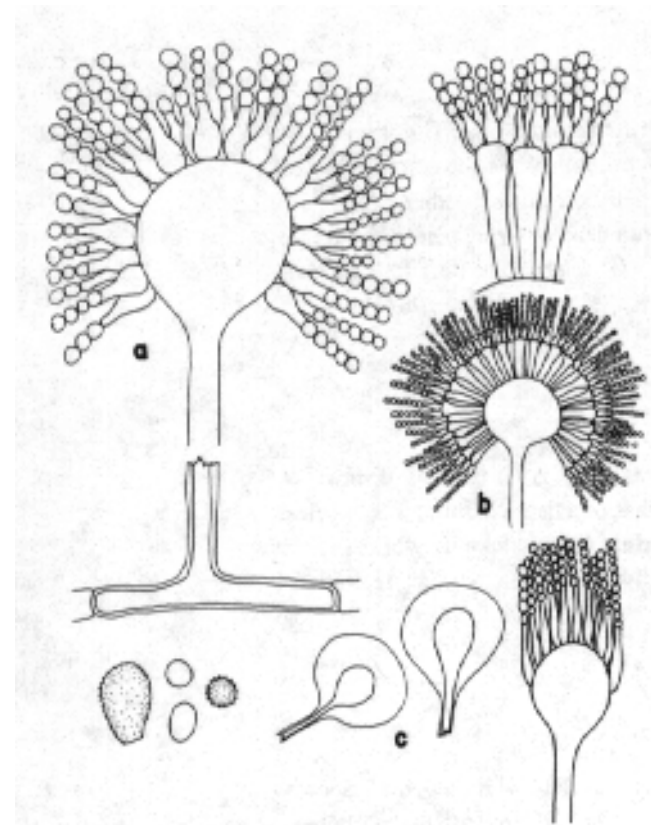
Sitokalasinler

Aflatoksin

A. flavus

A. parasiticus

A. nominus

Aflatoksin

- Özellikle yerfıstığıında en sık
- Difuranokumarin deriveleri
- Aflatoksin B1, B2
- Aflatoksin G1, G2..UV altında görülür

Aflatoksin

- Akut ve kronik toksisite
- İnsan/hayvan
- Akut KC hasarı
- KC sirozu
- Tümör induksiyonu...KC Ca
- Teratojen
- İmmunosupresif

Aflatoksin

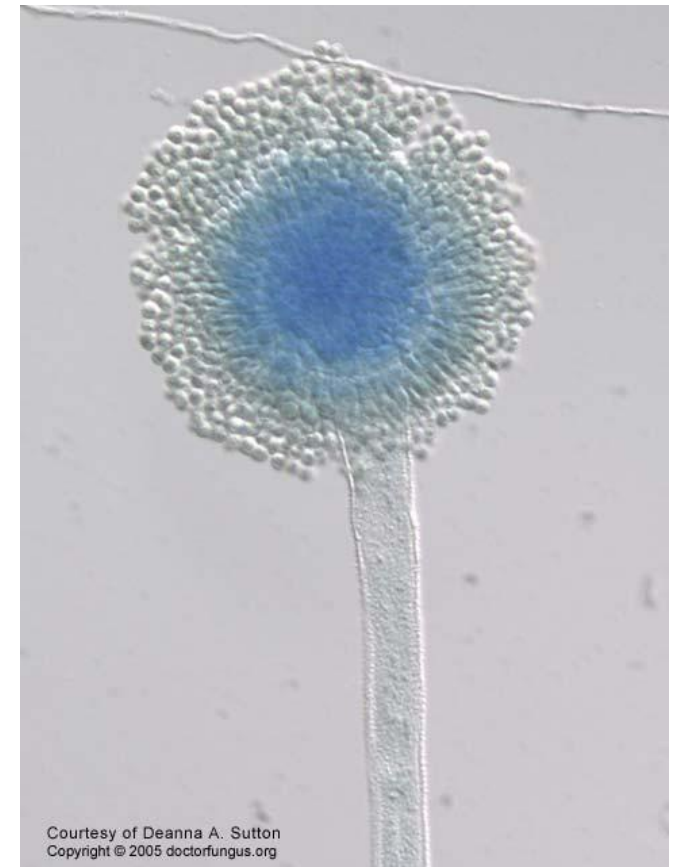
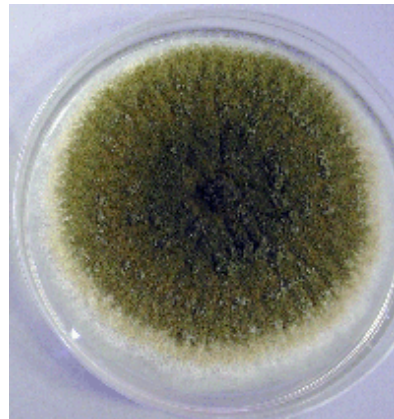
- Aflatoksin B → 2,3 epoksi-aflatoksin...DNA'ya bağlanır, transkripsiyonu bozar..mutagenesis, karsinogenesis
- Yiyekte 5-20 μ g aflatoksin B1/kg sınır

Siklopiazonik asit

A. flavus

A. tamarii

A. versicolor

Courtesy of Deanna A. Sutton
Copyright © 2005 doctorfungus.org

Siklopiazonik asit

- Indol tetramik asit
- Gastrointestinal ve nörolojik bozukluklar
- Gastrointestinal sistemde degeneratif değişiklikler, nekroz
- KC, böbrek, kalp

Ochratoksin

- *A. ochraceus*
- Kurutulmuş gıdalar, kurutulmuş meyva-balık
- Yerfıstığı, arpa, yulaf, çavdar, buğday, kahve çekirdeği
- Karsinojenik, immunosupresif, nefrotoksik

Sterigmatositin

- *A. versicolor*
- Sterigmatositin: Karsinogenik
(Dihidrofuranoxanthone)...KC Ca
Aflatoksinin 1/150 potensins sahip

Fumitremorgen

- *A. fumigatus*
- Fumitremorgen:
toksik
siklikdipeptitler
- SSS' etki
- Tremorgenik etki

Territrem

- *A. terreus*
- Territrem: asetilkolin esteraz aktivitesini bloke eder
- tremorgenik toksin
- akut toksisite

Triptokavalinler, sitokalasinler

A. clavatus:

Triptokuivalinler: tremorgenik

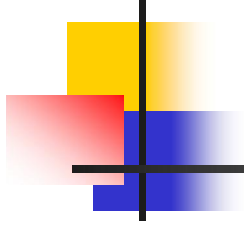
Sitokalasinler: sitotoksik

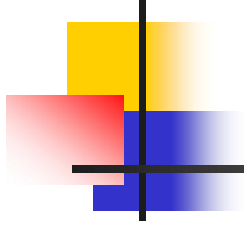
Sitrinin

- *A. oryzae* (sake, soya sosu üretiminde)
- *A. terreus*

- Japon pirinci, tahıl, yer fıstığı, meyve

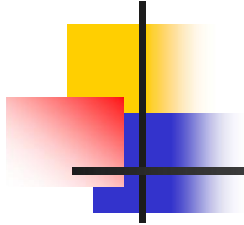

- ✧ Hyalen Hifomiçetes
- ✧ Doğada yaygın
- ✧ >185 tür, 20 tanesi fırsatçı mikoz etkeni
- ✧ Allerjik rxn   İnvaziv pulmoner hastalık-Dissemine hastalık
- ✧ Hızlı üreyebilme yeteneği (~3 gün)

- * Koloniler: Siyah, kahverengi, yeşil, sarı, beyaz vb..
- * Dikotom dallanmış, renksiz, septalı hif
- * Uniseriate/Biseriate fiyalid
- * Renksiz/pigmentli konidya
- * Çoğunun bilinen seksüel sporu yok.
- * Birkaç türün teleomorfu gösterilmiş

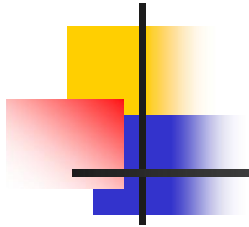
- * A.fumigatus
- * A.flavus
- * A.niger
- * A.terreus
- * A.versicolor
- * A.nidulans
- * A.clavatus
- * A.glaucus grubu

A. fumigatus

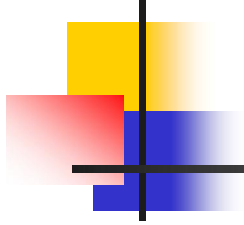

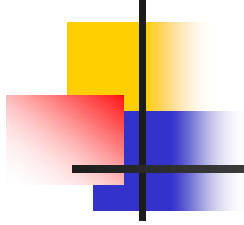
A. flavus

- ✧ Genelde kontaminan
- ✧ Hastalık etkeni olabilir.
- ✧ Aflatoksin üretimi
- ✧ Makroskopik morfoloji:
  - ✧ SDA'da kadifemsi
  - ✧ Sarı-yeşil/kahverengi
  - ✧ Ters: altın rengi kırmızı-kahverengi

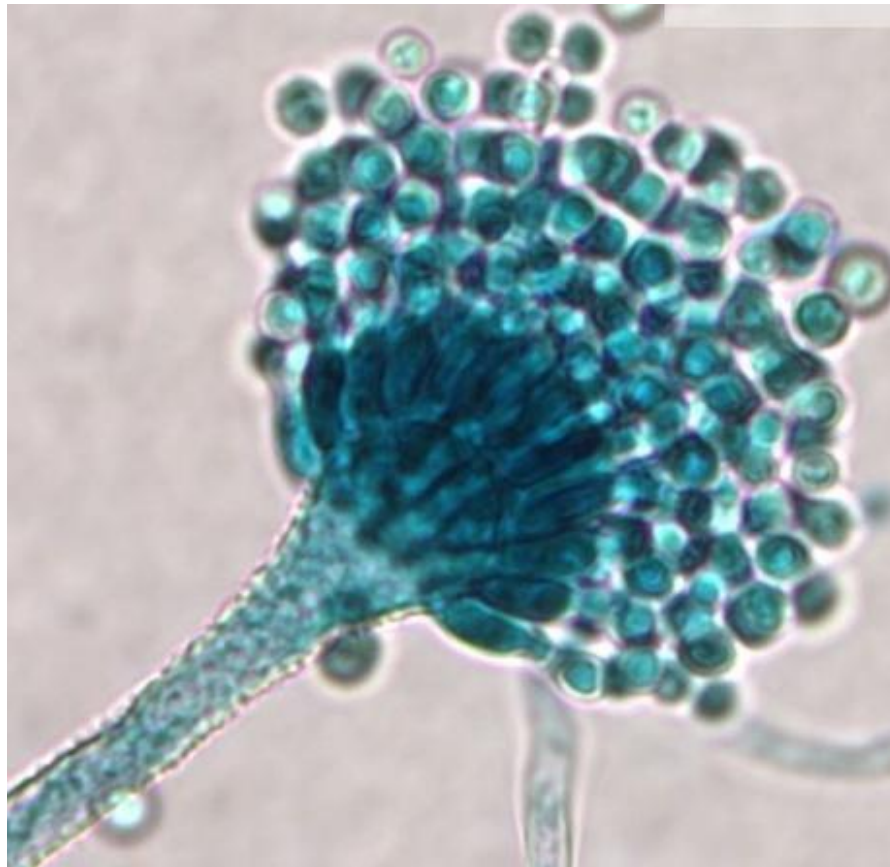
* Mikroskopik morfoloji:

- * Değişken uzunlukta, pürüzlü, girintili çıkıntılı, dikenli, renksiz konidyofor
- * Kubbemsi vezikül
- * Tüm vezikülü kaplayan, her yöne uzanan uniseriate & biseriate fiyalidler
- * Düzgün-hafif tırtıklı, yuvarlağa yakın, bazı suşlarında sclerotia bulunabilen konidyum

A. flavus

PENICILLIUM

Okratoksin A

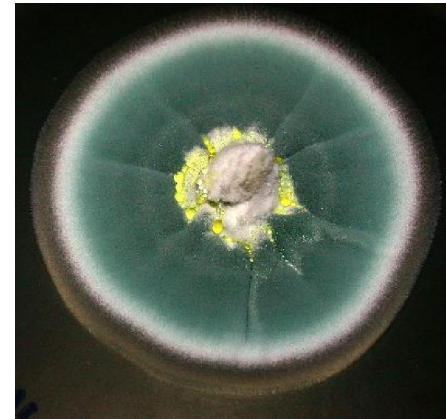
Sitrinin

Patulin

Siklopiazonik asit

Sitroviridin

Penitrem A

Okkratoksin

- Penicillium'un en önemli toksini
- *P. verrucosum*
- Kurutulmuş gıdalar, kurutulmuş meyve-balık
- Yerfıstığı, arpa, yulaf, çavdar, buğday, kahve çekirdeği
- Karsinojenik, immunosupresif, nefrotoksik

Sitrinin

P. citrinum P. viridicatum

P. camemberti (peynir üretiminde)

P. expansum

P. verrucosum

■ Japon pirinci, tahıl, yer fıstığı, meyve

Renal toksin

Sulu diyare

Patulin

P. expansum:

Immunolojik, nörolojik, GI sisteme toksik
etki

Siklopiazonik asit

- *P. cylopium*
- Yağ degenerasyonu, hepatik hücre nekrozu, böbrek hücre nekrozu, SSS'e toksik etki

Sitroviridin

P. citreonigrum

Akut kardiak beriberi

Kalp bozuklukları

Solunum bozukluğu, yetmezliđi

Bulanti-kusma

Ađrı

Husursuzluk, manik davranıřlar

Progresif paralizi

Penitrem A

P. cyclopium

P. palitans

P. puberulum

P. martensii

P. crustosum

- Nörotoksik:
Tremorgenik etki
- Yüksek dozda lethal olabilir.

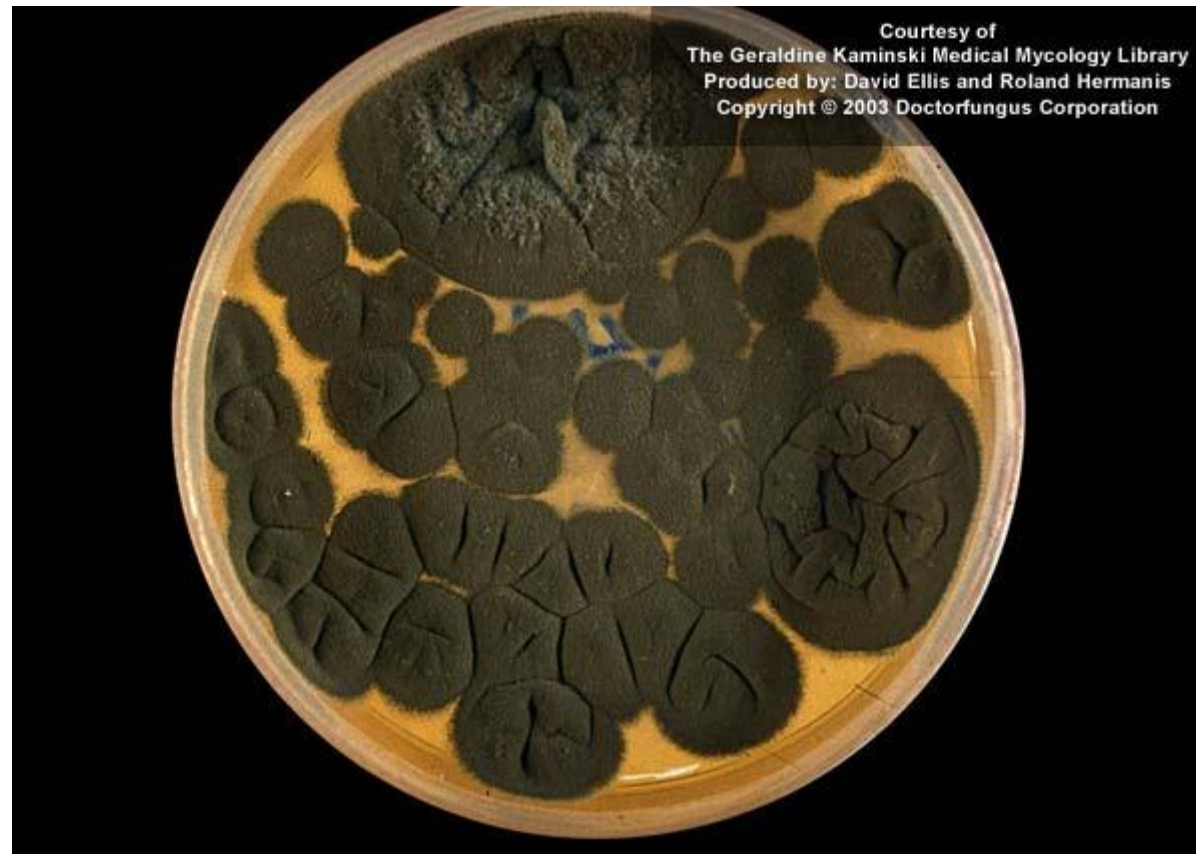

Penicillium

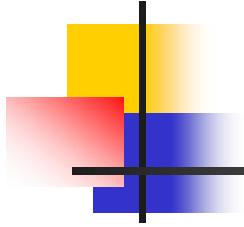

- ✧ Hızlı üreme (4gün)
- ✧ Başta yüzeyi beyaz
- ✧ Sonra en dışı beyaz haleli, mavi-yeşil, tozumsu koloni
- ✧ Tersisi: Genelde beyaz; bazen kırmızı-kahve

Penicillium

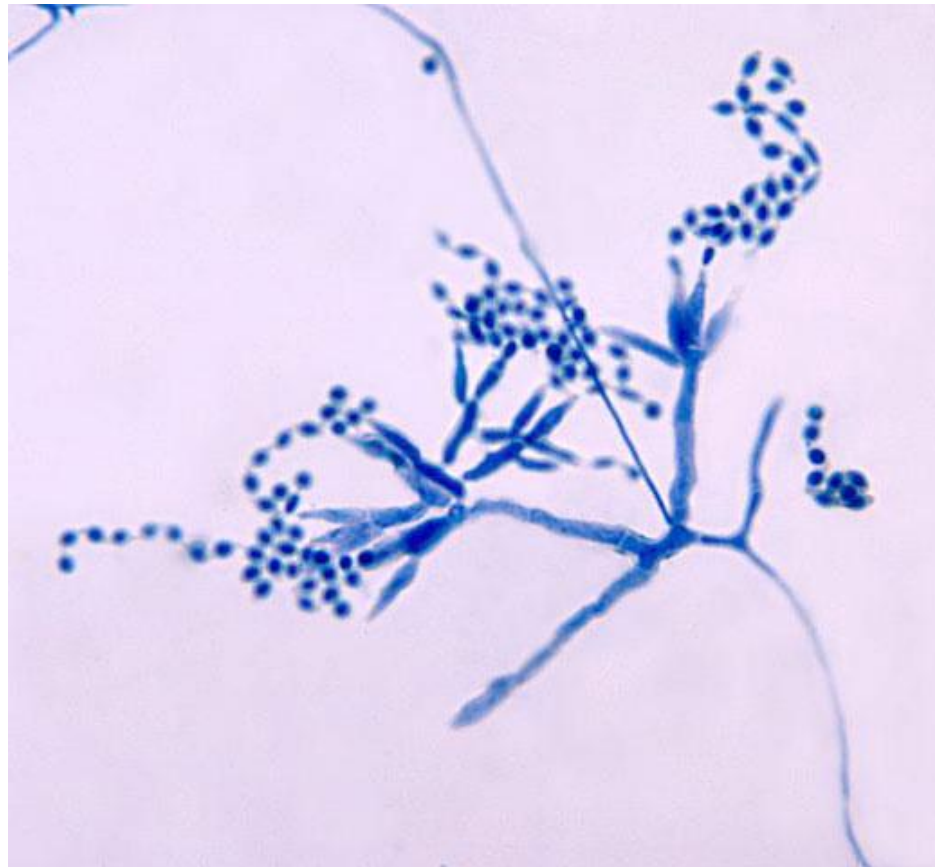

- ✧ *Penicillium chrysogenum*
- ✧ *Penicillium citrinum*
- ✧ *Penicillium janthinellum*
- ✧ *Penicillium purpurogenum*
- ✧ *Penicillium marneffe*

Penicillium

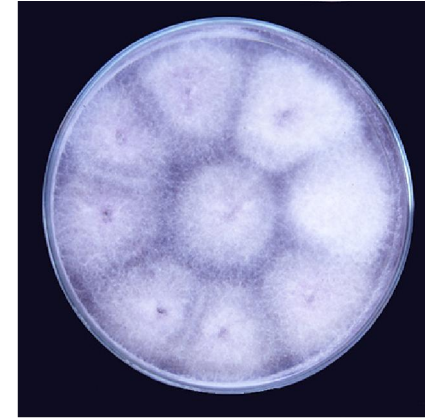

- FUSARIUM

Trikotekenleri üretir:

T-2, HT2 toksin,
diasetoksirpenol,
nivalenol,
deoksivalenol
(DON=vomitoksi)

Trikotekenler

- *F. gramineorum*

Ağızda, boğazda yanma

Kusma

Diyare

Karın ağrısı

Başağrısı

- Buğday, tahıl, mısır, ekmeek, çavdar, buğday

T-2 toksin

- *F. sporotrichioides*
- *F. poae*
- Buğday, tahıl, ekmek

Alimenter toksik aleukia

Ağızda, boğazda yanma

Kusma

Diyare

Karın ağrısı

Kemik iliği harabiyeti

Hemoraji, ölüm

Fumonisin

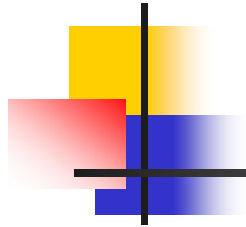
F. Moniliforme

F. Proliferatum

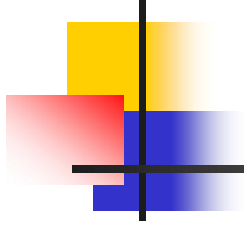
F. nygamai

Özefagus prekanseröz lezyonları,
Özefagus Ca

mısır

- ✧ *Fusarium solani*
- ✧ *Fusarium oxysporum*
- ✧ *Fusarium chlamydosporum*

SDA, 25°C'de: Başlangıçta beyaz pamuğumsu; sonradan ortası pembeleşen, çevresi daha açık renk olan koloniler

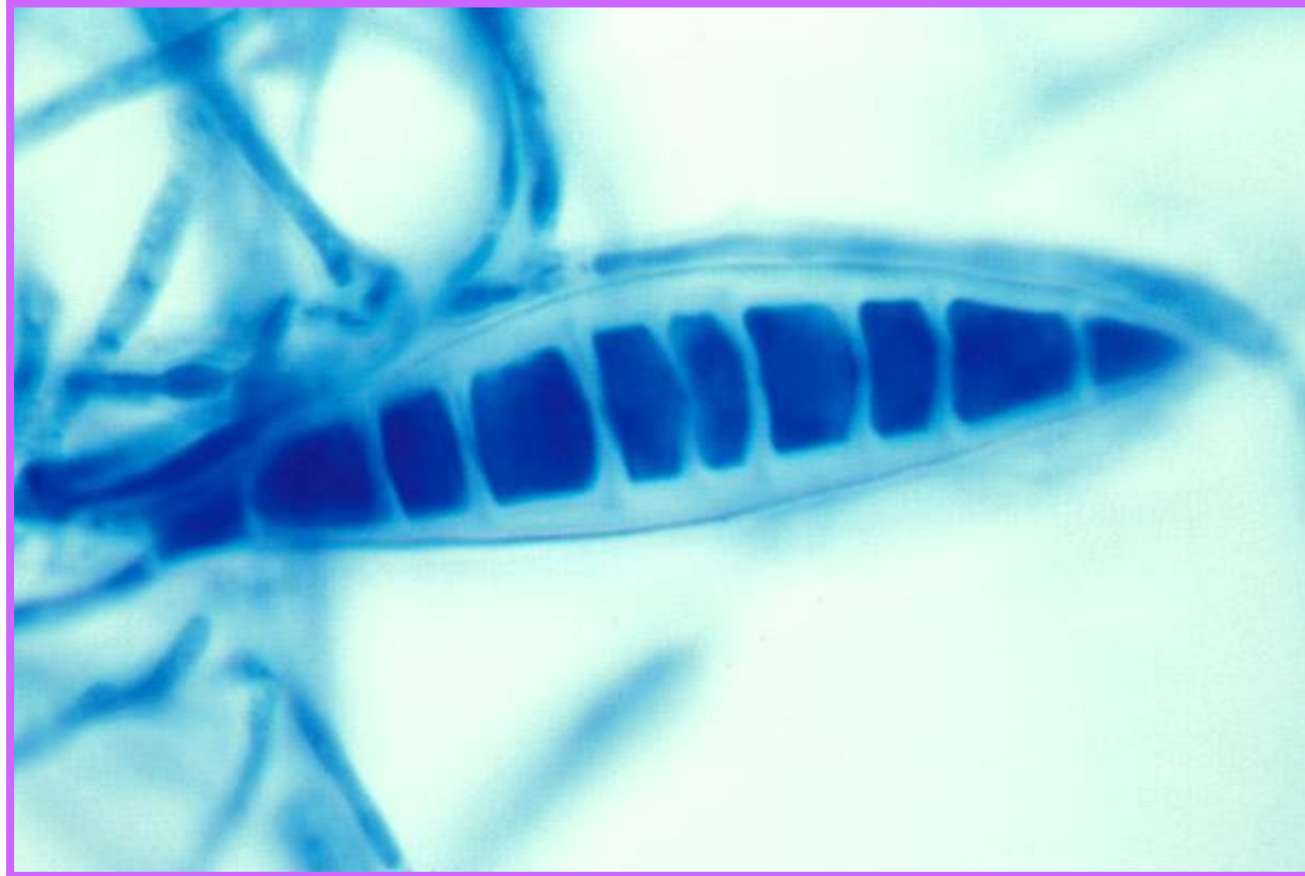
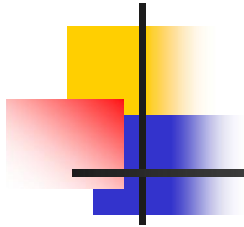

Fusarium

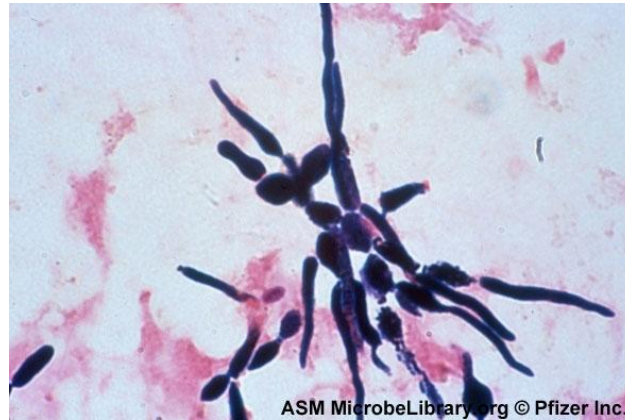

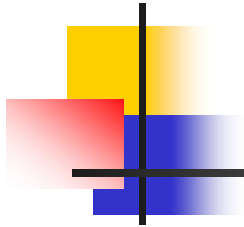

Mayalar

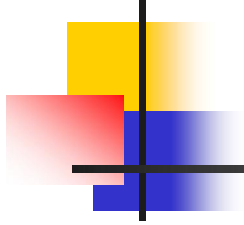
- Candida: şurup, bira, turşu, peynir yapımı. Yiyeceklerin bozulması

ASM MicrobeLibrary.org © Pfizer Inc.

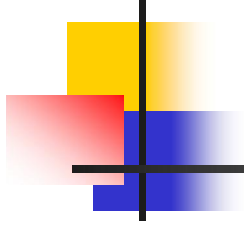
-
- *C. albicans*
  - *C. tropicalis*
  - *C. parapsilosis*
  - *C. glabrata*
  - *C. krusei*

  - *C. kefyr*
  - *C. guilliermondii*
  - *C. lusitaniae*
  - *C. dubliniensis*
- *C. norvegensis*
  - *C. pulcherrima*
  - *C. lipolytica*
  - *C. famata*

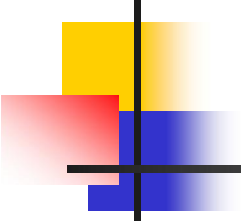
- Endojen kaynaklı: GI, GÜ, deri, orofarinkste normal florada bulunur (Asemptomatik kişide %30-50)
- GI kanaldan en sık izole edilen (maya kökenlerinin %50-70'i) *C. albicans*
C. tropicalis, *C. parapsilosis*, *C. glabrata* izler.
- Eksojen kaynaklı

- Rhodotorula: Et ve ürünlerinin bozulmasında, pigmentli maya

- Nemli deride florada
- Çevreden (banyo perdesi, diş fırçası, bronkoskop)
- **Fungemi**
- 24 saatten sonra pigment oluşumu
- Multilateral tomurcuklanma
- Hif gn yok

-
-
- *R. rubra*
  - *R. minuta*
  - *R. glutinis*

